Towarzystwo Elektrowni Wodnych

Affiliate member of International Hydropower Association
Członek afiliowany Międzynarodowego Stowarzyszenia Hydroenergetyki

Biuro Towarzystwa / Office:
ul. Piaskowa 18, 84-240 Reda
tel/fax: **+58/ 678 79 51**
tel. kom. **605 56 55 86**
e-mail: biuro@tew.pl
www.tew.pl

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA ELEKTROWNI WODNYCH
w okresie między
XXIX Zgromadzeniem Krajowym w Gdańsku (09.12.2020 r.), a XXX Zgromadzeniem Krajowym w Gdańsku (12.10.2021 r.)

I. Informacje ogólne

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od XXIX (Gdańsk 09.12.2020 r.) do XXX (Gdańsk 12.10.2021 r.) - Zgromadzenia Krajowego Towarzystwa Elektrowni Wodnych. Był to pierwszy rok działalności Zarządu XI kadencji.

W związku z pandemią pora odbycia corocznego zeszłorocznego zgromadzenia wszystkich członków TEW została przesunięta na maksymalnie późny termin (grudzień). Ta sama przyczyna sprawiła, że osobista obecność na sali obrad większej reprezentacji Koleżanek i Kolegów była niemożliwa, toteż zgromadzenie odbyło się w formule hybrydowej, co po dwóch latach obowiązywania ograniczeń epidemiologicznych staje się dość powszechną praktyką, jednakże rok temu było jeszcze przecieraniem szlaków, zwłaszcza jeśli idzie o techniczną stronę przedsięwzięcia. Dodatkowym wyzwaniem było sprawne przeprowadzenie wyborów wszystkich organów statutowych TEW XI Kadencji, albowiem XXIX Zgromadzenie Krajowe było zgromadzeniem sprawozdawczo – wyborczym.

Podczas XXIX Zgromadzenia Krajowego wyłoniono Zarząd TEW, który pracował w składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Aktualne miejsce pracy
1. Janusz Steller	Prezes	IMP PAN, Gdańsk
2. Mariusz Gajda	Wiceprezes	ENERGA OZE SA grupa ORLEN
3. Marek Hensler	Wiceprezes	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.
4. Sławomir Terkiewicz	Wiceprezes	PGE Energia Odnawialna SA
5. Henryka Stachowicz	Wiceprezes	Biuro TEW
6. Tomasz Dudkiewicz	Skarbnik	ZRE Gdańsk SA
7. Katarzyna Trojanowska	Sekretarz	ENERGA OZE SA grupa ORLEN
8. Tomasz Bruzda	Członek Zarządu	Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
9. Dariusz Gronek	Członek Zarządu	Hydroinvest Sp. z o.o.
10. Janusz Herder	Członek Zarządu	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.
11. Maciej Kaniecki	Członek Zarządu	ZRE Gdańsk SA

12. Michał Krzyszkowski	Członek Zarządu	ZEW Niedzica
13. Stanisław Lewandowski	Członek Zarządu	Easy Serv Sp. z o.o. Sp. Komandytowa
14. Andrzej Smoliński	Członek Zarządu	ENERGOWOD Andrzej Smoliński
15. Tadeusz Sobolewski	Członek Zarządu	doradca techniczny PGE EO

Z Zarządem TEW współpracował kol. Zbigniew Sasin z TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.

Prezydium Zarządu funkcjonowało w składzie:

Janusz Steller
Mariusz Gajda
Marek Hensler
Sławomir Terkiewicz
Henryka Stachowicz

Według stanu na dzień 11 października 2021 r. Towarzystwo liczy:

- 148 członków zwyczajnych, w tym:
  - 1 Prezes Honorowy,
  - 16 Członków Zasłużonych:
- 24 członków wspierających.

W niniejszym sprawozdaniu Zarząd TEW przedstawia Zgromadzeniu Krajowemu informacje dotyczące:

- realizacji uchwał XXIX Zgromadzenia Krajowego,
- działalności statutowej,
- działalności gospodarczej,
- działalności Biura Towarzystwa,
- sytuacji finansowej Towarzystwa,
- przebiegu posiedzeń Zarządu TEW.

II. Realizacja uchwał XXIX Zgromadzenia Krajowego

XXIX Zgromadzenie Krajowe TEW [**ZK XXIX**] odbyło się w Gdańsku w Instytucie Maszyn Przepływowych im. R. Szewalskiego PAN w dniu 9 grudnia 2020 r. Prezes podsumował trzeci rok działalności Zarządu X kadencji. Zgromadzenie Krajowe przyjęło sprawozdanie i udzieliło absolutorium z trzyletniej działalności ustępującemu Zarządowi.

Zgodnie z regulaminem obrad XXIX Zgromadzenie Krajowe podjęło następujące uchwały:

1. **uchwała nr 1/2020** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Zarządu X kadencji TEW za okres od dnia 11.10.2019 r. do dnia 12.10.2020 r.

2. **uchwała nr 2/2020** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej TEW za okres od dnia 11.10.2019 r. do dnia 12.10.2020 r.
3. **uchwała nr 3/2020** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Sądu Koleżeńskiego TEW za okres od dnia 11.10.2019 r. do dnia 12.10.2020 r.
4. **uchwała nr 4/2020** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.
5. **uchwała nr 5/2020** – w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu TEW za okres od dnia 25.10.2017 r. do dnia 12.10.2020 r.

Uchwały stanowiły integralną część obrad Zgromadzenia.

W związku z hybrydową formułą XXIX Zgromadzenia Krajowego konieczne było przerwanie obrad tuż po wyborze członków nowego Zarządu TEW, ponieważ większość Koleżanek i Kolegów uczestniczących w obradach zdalnie zmuszona była o 15:00 zakończyć udział w wideotransmisji. Ze względu na to niemożliwe okazało się przeprowadzenie dyskusji programowej. Przyjęto, że deklaracje odnośnie kierunków pracy składane przez kandydatów do Zarządu można potraktować jako wytyczne do działań w przyszłej kadencji – poza realizacją zadań statutowych. Postanowiono, że inne działania będą podejmowane w związku z pojawiającymi się konkretnymi zadaniami stawianymi przed hydroenergetyką, głównie wynikającymi ze zmian prawnych i organizacyjnych sektora.

Ukonstytuowanie się Zarządu nastąpiło w dniu 22 grudnia 2020 podczas spotkania przeprowadzonego w formie wideokonferencji. Dyrektor Biura TEW, kol. Henryka Stachowicz, została zobowiązana do dopełnienia wszystkich formalności związanych z rejestracją nowo wybranego Zarządu w Sądzie.

Działalność Statutowa

II.1. Działalność na rzecz rozwoju hydroenergetyki i ochrony interesów właścicieli oraz podmiotów związanych z tym sektorem wytwarzania energii.

Konsultacje społeczne

Na spotkaniu w dniu 22 grudnia 2020 oprócz ukonstytuowania się Zarządu podjęto decyzję o dalszym funkcjonowaniu zespołów roboczych zajmujących się określonymi grupami zagadnień istotnych dla hydroenergetyki. Zasady działania zespołów pozostały bez zmian – do współpracy liderzy zespołów powinni angażować członków TEW oraz specjalistów spoza grona Zarządu. Powołane w listopadzie 2017 r. zespoły miały monitorować:

1. **Zespół ds. sieci elektroenergetycznych**
   obejmujący zagadnienia przyłączeń do sieci, prawa energetycznego, organizacji wirtualnych stref wytwarzania i lokalnych obszarów bilansowania, magazynowania energii, organizacji Klastrów Energii. Osobą odpowiedzialną za ten obszar zadań został **kol. Janusz Herder**.

2. **Zespół ds. gospodarki wodnej i ochrony środowiska**
   obejmujący zagadnienia współdziałania z organizacjami reprezentującymi organy administracji państwowej i samorządowej w tym obszarze. Osobą odpowiedzialną za ten obszar zadań został **kol. Michał Krzyszkowski**.

3. **Zespół ds. prawno - ekonomicznych**
   obejmujący zagadnienia źródeł kosztów i zysków, mechanizmów wsparcia. Osobą odpowiedzialną za ten obszar zadań został **kol. Sławomir Terkiewicz**.

   W związku ze wzrastającą wagą zagadnień magazynowania energii i nowych technologii Zarząd na wniosek kol. Tomasza Bruzdy wyodrębnił z zespołu ds. sieci elektroenergetycznych czwarty zespół:

4. **Zespół ds. magazynowania energii i gospodarki wodorowej**
   zajmujący się głównie działalnością lobbingową i inspiracją do tworzenia nowego prawa. Osobą odpowiedzialną za ten obszar zadań został **kol. Tomasz Bruzda**.

Realizacja zadań przez powoływane zespoły robocze ma na celu zwiększenie skuteczności działania TEW poprzez czynne uczestnictwo członków zespołów w spotkaniach, konferencjach, konsultacjach. Zespoły robocze zostały powołane na cały czas trwania kadencji. W okresie pomiędzy XXIX a XXX Zgromadzeniem Krajowym działalność zespołów z uwagi na sytuację epidemiologiczną ograniczała się do uczestniczenia w wydarzeniach na szczeblu centralnym w formie wideokonferencji, co praktycznie nie przekładało się na możliwość przedstawienia naszego stanowiska, ponieważ moderatorzy niechętnie odbiegali od z góry założonego scenariusza i nie udzielali głosu osobom mogącym wzruszyć przyjęte tezy.

Akty prawne i dokumenty strategiczne konsultowane w roku pomiędzy Zgromadzeniami Krajowymi:

- Dyrektywa Parlamentu i Komisji Europejskiej sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (REDII) – pismo w sprawie implementacji REDII po konsultacjach z członkami TEW przygotował kol. Stanisław Lewandowski; główny problem polega na wewnętrznych sprzecznościach i braku precyzji (uznaniowości) krajowych aktów prawnych, rozdrobnieniu decyzyjnym i konieczności przejścia długotrwałych procedur przed różnymi urzędami. W naszym wystąpieniu do Ministerstwa deklarowaliśmy gotowość współpracy przy wdrażaniu dyrektywy i implementacji jej zapisów do prawa krajowego. Do chwili obecnej nie otrzymaliśmy zaproszenia do współpracy. Dyrektywa, która miała być wdrożona w ustawodawstwie krajowym od czerwca 2021 r., nie została w praktyce wdrożona.
- Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy – uwagi do przedstawionej strategii zostały wysłane; główny problem polega na tym, że rola energetyki wodnej (istniejąca i potencjalna) nie jest w żaden sposób uwzględniana w prowadzonych i planowanych działaniach
- Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym – w trakcie konsultacji, na razie brak odzewu od członków TEW; kol. Steller zaproponował rozesłanie monitu do członków TEW, aby pochylili się nad dokumentem przedłożonym do konsultacji społecznych; kol. Krzyszkowski zasygnali-

zował problem, który wychwycił w planach odnośnie zmiany gospodarowania wodą na zbiorniku EW Niedzica (zwiększenie stałej rezerwy powodziowej); jeżeli monit do członków TEW ma być rozesłany, należy skierować ich uwagę na analizę załączników pod kątem oddziaływania proponowanych przez ustawodawcę zmian na sektor energetyki wodnej

- Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 - z ramienia TEW do współpracy przy programie FENiKS delegowano kol. Andrzeja Tersę. Na bieżąco wsparcia udzielał mu kol. Tomasz Bruzda. Stanowisko TEW w sprawie programu FENiKS zostało skierowane do Ministerstwa w kwietniu br. Nasze największe zastrzeżenia wzbudziło konsekwentne ignorowanie inwestycji w zwiększenie mocy regulacyjnych energetyki wodnej i pojemności energetycznej ich zbiorników wodnych. Znamiennym przejawem takiego podejścia jest używanie określenia „magazyny energii elektrycznej" zamiast "magazyny energii". Program zostanie zatwierdzony na przełomie III i IV kwartału br.
- Plan przeciwdziałania niedoborowi wody (Ministerstwo Klimatu i Środowiska) – został przedstawiony do konsultacji, jednak ze względu na krótki termin Zarząd TEW nie zdołał wypracować stanowiska, które można byłoby przekazać w formie uwag do dokumentu.
- W dniu 22 czerwca br. niektórzy członkowie Zarządu TEW uczestniczyli w spotkaniu konsultacyjno-informacyjnym Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczącym wstępnej opinii Komisji Europejskiej o propozycji rozszerzenia dostępu do systemu taryf FiT lub FiP na instalacje hydroenergetyczne i biogazowe o mocy do 2,5 MW. Wniosek notyfikacyjny skierowany w tej sprawie do Komisji Europejskiej nie spotkał się z przychylnym przyjęciem. Komisja uznała m.in., że rozszerzenie takie byłoby odstępstwem od praktyki stosowanej powszechnie w krajach Unii Europejskie. Można byłoby próbować je uzasadnić, gdyby stosowany obecnie aukcyjny system wsparcia inwestycyjnego okazywał się całkowicie nieskuteczny.

  Wydaje się, że uzyskanie trwałych dopłat do kosztów utrzymania i eksploatacji w ramach mechanizmów wsparcia dla OZE jest dziś praktycznie niemożliwe, gdyż Unia Europejska konsekwentnie dąży do budowy trwałych mechanizmów rynkowych umożliwiających zdrową konkurencję między różnymi technologiami na rynku energii. Interwencja państwowa lub ponadpaństwowa oczywiście istnieje, a nawet została poważnie wzmocniona, lecz przeniesiono ją z płaszczyzny wynagrodzeń za sprzedaną energię na płaszczyznę kosztów operacyjnych, gdzie zastosowano różne mechanizmy fiskalne, takie jak np. obowiązek wykupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych przez źródła nieodnawialne.

  W tej sytuacji kol. J.Steller zgłosił postulat poprawy rentowności małych elektrowni wodnych poprzez działania po stronie kosztów operacyjnych, a w szczególności obciążeń fiskalnych i innych związanych z eksploatacją stopni wodnych. Przewodniczący spotkaniu Pełnomocnik Rządu ds. OZE, Ireneusz Zyska, zgodził się podjąć działania w tym kierunku pod warunkiem dostarczenia mu aktualnych informacji na temat tych obciążeń. Niestety, akcja podjęta w celu aktualizacji raportu TEW z roku 2013 utknęła w miejscu, gdyż tylko część właścicieli elektrowni wodnych w sektorze publicznym zadeklarowało chęć współpracy niezbędnej dla realizacji projektu. Przewiduje się dalsze kroki w tym kierunku.

II.2. Współpraca z partnerami krajowymi

Wzorem lat poprzednich Towarzystwo Elektrowni Wodnych prowadziło współpracę z **Towarzystwem Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych.** Współpraca ta przejawiała się konsultowaniem stanowisk we wszystkich najważniejszych sprawach dotyczących sektora energetyki wodnej, bieżącą wymianą informacji i dokumentów w związku z działalnością prowadzoną na rzecz energetyki wodnej, a także współpracą merytoryczną podczas organizacji konferencji hydroenergetycznych.
Od lat współpraca ta obejmuje m.in.:

- udział przedstawicieli TEW w pracach Rady Redakcyjnej kwartalnika "Energetyka Wodna" (kol. Janusz Steller i kol. Michał Krzyszkowski);
- udział TRMEW w organizacji Polskich Konferencji Hydroenergetycznych i związane z tym świadczenia wzajemne (w tym: publikacja reklam i artykułów pokonferencyjnych oraz informacji o działalności TEW na łamach Energetyki Wodnej, a także promocja czasopisma podczas konferencji HYDROFORUM)
- wymianę informacji na temat stanowisk ws. konsultowanych aktów prawnych.

Przedstawiciele TEW, kol. Marek Hensler, kol. Ludgarda Iłowska i kol. Michał Krzyszkowski, uczestniczyli w dniu 20 maja 2021 w posiedzeniu **zespołu roboczego ds. energetyki wodnej przy Ministerstwie Infrastruktury**. Tematem spotkania była współpraca energetyki wodnej z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, zwłaszcza w kontekście uzyskiwania/ przedłużania pozwoleń wodnoprawnych dla istniejących obiektów. Sygnalizowano wzrost stawek opłat i eskalację wymagań adresowanych do podmiotów eksploatujących stopnie wodne, co prowadzi nawet do wygaszania działalności. Kol. Krzyszkowski zaprezentował propozycję wdrożenia sposobu dynamicznego sterowania rezerwą powodziową, który był prezentowany m. innymi na konferencji HYDROFORUM (Adam Adamkowski, M i S Lewandowski).

Podczas spotkania strona ministerialna zapowiedziała, że jej przedstawiciele przyjrzą się funkcjonowaniu elektrowni na stopniach wodnych pod kątem możliwości pozyskania z nich dodatkowych dochodów dla Skarbu Państwa, tak więc współpraca biznesu niezależnego z Wodami Polskimi w zakresie wykorzystania zasobów hydroenergii nawet na istniejących piętrzeniach nie znajduje dobrego klimatu. Z drugiej strony pozytywnie ocenić należy utrzymywanie stałego kontaktu TEW z władzami PGW Wody Polskie. Wyrazem tego jest między innymi aktywny udział Wód Polskich w tegorocznej konferencji HYDROFORUM i współpraca w zakresie działalności publikacyjnej.

Nawiązano kontakt z firmą **Antamion Sp. z o.o.**, zajmującą się wielkoskalowymi instalacjami fotowoltaicznymi. Przedstawiciele firmy wykazywali zainteresowanie współpracą z zawodową energetyką wodną w zakresie możliwości wykonywania elektrowni hybrydowych poprzez instalację pływających farm fotowoltaicznych na zbiornikach elektrowni szczytowo – pompowych i zbiornikowych. W spotkaniu z przedstawicielami firmy wzięli udział kol. Stanisław Lewandowski, kol. Henryka Stachowicz i kol. Janusz Steller. Z propozycją współpracy w promowaniu instalacji fotowoltaicznych na zbiornikach wodnych elektrowni zwrócono się do Instytutu Budownictwa Wodnego PAN w Gdańsku. Kierownictw Instytutu podczas spotkania roboczego w tej sprawie wyraziło zainteresowanie projektem i zdeklarowało współpracę przy jego realizacji. Pracując nad koncepcją zwiększenia

udziału elektrowni wodnych w podwyższaniu elastyczności pracy systemu elektroenergetycznego i bezpieczeństwa dostaw energii na zaproszenie prof. Piotra Doerffera w dniu 11 sierpnia 2021 r. Stanisław Lewandowski uczestniczył w spotkaniu, podczas którego zademonstrowano trójmodułowy - dwuwirnikowy wiatrak o osi pionowej. Wiatraki o osi pionowej oznaczają się cichobieżnością i niskimi drganiami konstrukcji, te zalety otwierają szanse instalowania tego typu siłowni w pobliżu obiektów hydrotechnicznych. W programie konferencji HYDROFORUM 2021 odbędzie się specjalna sesja norweska poświęcona hybrydyzacji z udziałem elektrowni wodnych współorganizowana przez Fundację *Norwegian Energy Partners* (NORWEP).

Współpraca z najstarszą w Polsce organizacją techniczną, **Stowarzyszeniem Elektryków Polskich**, opiera się głównie na uczestnictwie w pracach tej organizacji naszych członków. Bardziej intensywną współpracę zainicjował Prezes Honorowy TEW, kol. Stanisław Lewandowski, w porozumieniu z kol. Edwardem Ziają, przewodniczącym Sekcji Energetyki SEP. W ramach tej współpracy kol. Janusz Steller uczestniczy regularnie w posiedzeniach Sekcji. W dniu 24 marca 2021 przedstawił prezentację dotyczącą stanu polskiej energetyki wodnej. Należy podkreślić, że w środowisku tym panuje duże zrozumienie dla potrzeby zwiększenia roli energetyki wodnej w polskim systemie energetycznym. Wyrazem tego jest nie tylko udział prezesa SEP, dra Piotra Szymczaka, w inauguracji tegorocznej konferencji HYDROFORUM, ale i zamiar powołania przez SEP grupy roboczej, z którą będzie współpracować bezpośrednio Prezes TEW.

Na posiedzeniu w dniu 21 maja 2021 Zarząd TEW przyjął uchwałę o objęciu patronatem dwóch seminariów hydroenergetycznych: SEP i IASE Wrocław

II.3. Współpraca z partnerami zagranicznymi

Towarzystwo jest od wielu lat członkiem afiliowanym (*affiliate member*) Międzynarodowego Stowarzyszenia Energetyki Wodnej (**International Hydropower Association, IHA**), w związku z czym posiada dostęp do licznych dokumentów wydawanych przez tę organizację oraz możliwość udziału w prestiżowych spotkaniach. W bieżącym roku budżetowym członkostwo w IHA i wiążące się z nim przywileje udało się utrzymać dzięki uzyskanemu zwolnieniu ze składki członkowskiej. Obecnie IHA promuje nie tylko zwiększanie mocy zainstalowanej w elektrowniach wodnych, ale też wprowadzanie rozwiązań technicznych podnoszących elastyczność pracy systemu elektroenergetycznego oraz bezpieczeństwo dostaw poprzez wykorzystywaniem zdolności magazynowych elektrowni wodnych. W działaniach tych jest wspierana przez Międzynarodową Agencję Energetyczną (IEA).

Nadzwyczaj silny nacisk kładzie się na wdrożenie Normy Zrównoważonej Hydroenergetyki (*Sustainable Hydropower Standard*) opracowanej na podstawie opublikowanego po raz pierwszy w roku 2010 Protokołu Zrównoważonej Hydroenergetyki (*Sustainable Hydropower Protocol*). W zamyśle IHA certyfikat zgodności projektu z nor-mą IHA, wydany na podstawie audytu wykonanego przez akredytowaną jednostkę może okazać się ważącą rekomendacją dla jego realizacji. Może służyć także motywować inwestorów do starań o poprawę standardów ekologicznych i służyć poprawie wizerunku hydroenergetyki w odbiorze społecznym.

IHA jest zdecydowana wspierać realizację tylko takich projektów, które można określić jako zrównoważone z różnych punktów widzenia. Mówi o tym jednoznacznie Deklaracja z San Jose ogłoszona pod-czas niedawno zakończonego Światowego Kongresu Hydroenergetycznego. Towarzystwo Elektrowni Wodnych podpisało się pod projektem deklaracji i za zgodą Zgromadzenia Krajowego podpisze się pod samą deklaracją.

Najważniejszym tegorocznym wydarzeniem w życiu IHA był Światowy Kongres Hydroenergetyczny, który odbył się całkowicie online w dniach 7-24.09.2021. W szeregu posiedzeń uczestniczył Prezes TEW i zapewne inni członkowie naszego stowarzyszenia. Poza tym niektórzy członkowie TEW uczestniczyli w licznych webinarach IHA.

Dzięki zaangażowaniu niektórych członków w projekt HYPOSO i wcześniejszym powiązaniom TEW utrzymuje stały kontakt z Sekcją MEW Europejskiej Federacji Energetyki Odnawialnej (EREF). Stałym członkiem sekcji ze strony polskiej jest TRMEW.

Poza tym TEW współpracuje z wydawnictwem Aqua Media, dokonując corocznie wpisów dotyczących Polski w publikowanym przez Aqua Media Atlasie Hydroenergetyki.

II.4. Konferencje i inne zebrania oraz uroczystości

Polska Konferencja Hydroenergetyczna.

W bieżącym roku organizacja spotkań i konferencji była znacznie utrudniona. Większość wydarzeń przeniesiono na platformy cyfrowe lub odbywała się w formie hybrydowej. Ze względu na niepewną sytuację pandemiczną również tegoroczna konferencja HYDROFORUM będzie miała taką formułę. Wszystko jednak wskazuje, że ostatecznie liczba uczestników

Dzięki zaangażowaniu Zarządu i Biura TEW spodziewany jest nadzwyczajny sukces frekwencyjny. Swój udział zgłosiło znacznie powyżej 120 osób, w tym około 20 gości zagranicznych z całego świata (nawet z Ameryki Południowej i Afryki). Szybko rosnąca liczba zgłoszeń oraz zagrożenie pandemiczne zadecydowały przeniesienia obrad z audytorium Instytutu Maszyn Przepływowych PAN do auli Politechniki Gdańskiej.

Inne konferencje i ważne wydarzenia, w których uczestniczyli przedstawiciele TEW

Duża część wydarzeń odbywała się w tym roku w trybie online. Najważniejszym wydarzeniem online był Światowy Kongres Hydroenergetyki (patrz wyżej). Pod koniec października odbędzie się w Strasbourgu konferencja Hydro 2021> Weźmie w niej udział członek Zarządu TEW, kol. Dariusz Gronek.

II.5. Działalność publikacyjna, edukacyjna i promocyjna

W bieżącym roku zrezygnowano z wydawania B**iuletyn reklamowy Hydroenergetyka**, ponieważ z racji ograniczeń pandemicznych nie ma możliwości kolportażu wydawnictwa. trafił w zeszłym roku do uczestników konferencji HYDRO 2018 w Gdańsku**.** W bieżącym roku **z**ostał on rozesłany rów-

nież do firm energetycznych, tegoroczna edycja biuletynu była też kolportowana podczas targów i konferencji, wzorem lat ubiegłych trafi również do przedsiębiorstw związanych z energetyką wodną.

W czasopiśmie Energetyka Wodna 4/2020 (36) został opublikowany artykuł pt.: "Skutki i rozpoznane przyczyny niekontrolowanego zjawiska uderzenia hydraulicznego w układach przepływowych elektrowni wodnych". Autorami artykułu są członkowie naszego Towarzystwa: Adam Adamkowski, Mariusz Lewandowski i Stanisław Lewandowski. W tym samym numerze ukazała się też druga część raportu kol. J.Stellera z podróży studyjnej do elektrowni południowej Norwegii, Kol. J.Steller jest również redaktorem zaproszonym numeru specjalnego czasopisma naukowego *Energies* z tematem wiodącym dotyczącym energetyki wodnej w krajach Europy Wschodniej.

W renomowanym czasopiśmie *Thin Walled Structures* (grupa Elsevier) został opublikowany artykuł pod tytułem: "Fatigue life analysis of hydropower pipelines using the analytical model of stress concentration in welded joints with angular distortions and considering the influence of water hammer damping (Analiza wytrzymałości zmęczeniowej rurociągów hydroenergetycznych z wykorzystaniem analitycznego modelu koncentracji naprężeń w połączeniach spawanych z odkształceniami kątowymi oraz z uwzględnieniem wpływu tłumienia uderzenia hydraulicznego)". Autorami artykułu są członkowie naszego stowarzyszenia: Adam Adamkowski, Mariusz Lewandowski i Stanisław Lewandowski. (*Thin-Walled Structures*, Vol.159, 2021, 107350, https://doi.org/10.1016/j.tws.2020.107350).

Do kategorii działalności publikacyjnej i promocyjnej zaliczyć można poszerzenie strony internetowej Towarzystwa o zakładkę Biblioteka, w której znaleźć można:

a) Opracowania, publikacje i prezentacje z zakresu energetyki wodnej przygotowane głównie – ale nie tylko – przez członków TEW,

b) pełne materiały Polskich Konferencji Hydroenergetycznych;

c) sprawozdania – w tym sprawozdania roczne z działalności TEW;

d) stanowiska i opinie prezentowane podczas konsultacji aktów prawnych i dokumentów strategicznych (np. PEP 2040 i KPEK 2020-2030);

e) użyteczne linki.

Zarząd zwraca się do członków TEW o współudział w tworzeniu biblioteki poprzez dostarczanie wartościowych materiałów z możliwością ich publikacji lub linków do takich materiałów umieszczonych na innych stronach internetowych.

III. Działalność Biura TEW

W okresie sprawozdawczym **Biuro TEW** zapewniało obsługę administracyjno-finansową działalności statutowej i gospodarczej Towarzystwa. Zajmowało się następującymi zadaniami:

- przygotowanie i obsługa posiedzeń Zarządu TEW;
- obsługa XXIX i organizacja XXX Zgromadzenia Krajowego TEW;
- działalność promocyjna (prowadzenie strony internetowej)

Poprzez kooptację Dyrektora Biura do składu Zarządu TEW usprawniona została dystrybucja pism wychodzących z TEW. Większość uzgodnień przez merytorycznych członków Zarządu odbywa się obecnie drogą mailową, natomiast edycja już gotowego dokumentu następuje w Biurze TEW. Z uwagi na bardzo krótkie terminy odpowiedzi i konsultacji narzucane zwłaszcza przez instytucje rządowe, koniecznością stała się szybka ekspedycja gotowego dokumentu – przeznaczanie kilku dni na uzyskanie podpisu osoby uprawnionej w KRS do reprezentowania TEW powodowało nieraz trudności z dotrzymaniem terminu odpowiedzi.

Informacja o sytuacji finansowej

W działalności związanej z obsługą finansową Biuro TEW korzysta z usług z biura rachunkowego PERFEKTA z Wejherowa.

Bilans i rachunek zysków i strat oraz wykonanie budżetu za rok 2020 sporządzony przez biuro rachunkowe zostały przyjęte i zatwierdzone przez Zarząd.

Zgodnie ze sporządzonym przez biuro rachunkowe PERFECTA bilansem i rachunkiem zysków i strat, przychody TEW w roku 2020 wyniosły 252.565,- zł, w tym:

- ze składek członków zwyczajnych i wspierających 87.065,00 zł
- z działalności 165.500,00 zł

Działalność Towarzystwa przyniosła w 2020 r. zysk w wysokości 11 679,69 zł. Zysk ten przeznaczono na powiększenie kapitału własnego Towarzystwa.

IV. Posiedzenia Zarządu

W okresie sprawozdawczym odbyły się cztery posiedzenia Zarządu. Poniżej przedstawiono wyciągi z zatwierdzonych protokołów, zawierające podstawowe informacje o przebiegu obrad i podjętych ustaleniach.

Wszystkie posiedzenia Zarządu odbyły się w trybie videokonferencji

Posiedzenie 1/XI w dniu 3 marca 2021

W posiedzeniu wzięło udział 10 członków Zarządu.

Przyjęto sprawozdanie z ukonstytuowania się Zarządu oraz zaakceptowano propozycję sprawozdania z obrad XXIX Zgromadzenia Krajowego, które zostanie przesłane członkom wszystkim TEW w materiałach na XXX Zgromadzenie Krajowe.

Wiceprezes Henryka Stachowicz przedstawiła raport Biura TEW za rok 2020 i plany budżetowe na rok bieżący. Głównym wydatkiem i wyzwaniem dla TEW w tym roku będzie organizacja X PKH HYDROFORUM. Termin październikowy wydaje się być realny.

Okazało się, że deklaracje składane przez kandydatów do Zarządu odnośnie rozwijania działalności gospodarczej na rzecz TEW pozostają w sferze werbalnej. Pomysły nie przełożyły się na konkretne działania.

Dodatkowym niepowodzeniem w zabieganiu o wsparcie działalności TEW okazała się być rezygnacja z wspierania finansowego i merytorycznego Towarzystwa przez nowo utworzoną spółkę ENEA

Nowa Energia Sp. z o.o. [ENE], która została powołana w miejsce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., naszego długoletniego członka wspierającego.

Podjęto decyzję o skierowaniu do ENEA i TAURON Ekoenergia pism w sprawie odnowienia członkostwa wspierającego.

Wypełniając swoje zobowiązanie odnośnie pozyskania członków TEW kol. Stanisław Lewandowski i kol. Maciej Kaniecki przedstawili dwóch kandydatów na członków zwyczajnych i jednego członka wspierającego. Kandydaci zostali jednogłośnie przyjęci do naszego grona. Kol. Stanisław Lewandowski zainicjował w związku z tym dyskusję o ofercie, jaką członkom wspierającym może złożyć TEW, ponieważ obecnie przedsiębiorstwa podejmują decyzje o wsparciu takich czy innych inicjatyw i organizacji w oparciu o rekomendację biznesową. TEW powinno tak działać, aby przedsiębiorstwom opłacało się wspierać tę działalność, ponieważ w dłuższej perspektywie przyniesie ona korzyści, niemożliwe do uzyskania w inny sposób. Tylko tak jesteśmy w stanie przyciągnąć członków wspierających, nie zaś deklaracjami, że reprezentujemy środowisko energetyki wodnej, które już dawno straciło znaczenie. Liczą się tylko organizacje skuteczne, wpływające na takie kształtowanie prawa, aby opłacała się działalność biznesowa w danej branży.

Poruszono też prowadzoną w poprzedniej kadencji sprawę magazynowania energii w elektrowniach szczytowo – pompowych i zbiornikowych, a także powiązanego z nią dynamicznego sterowania rezerwą powodziową. Propozycje przedstawiane przez rządowy Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym [PZRP] może w skrajnym przypadku doprowadzić do przekształcenia dzisiejszych zbiorników elektrowni wodnych w zbiorniki suche. Porównanie tez Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy i PZRP prowadzi do wniosku, że twórczy obu dokumentów „widzą wszystko oddzielnie" i raczej nie konsultowali między sobą powstających opracowań.

Przyjęto informację o planowanej przez IHA organizacji Światowego Kongresu IHA w Kostaryce oraz o organizacji sympozjum kończącego realizację projektu Life NEXUS.

Posiedzenie 2/XI – 21 maja 2021

W posiedzeniu wzięło udział 11 członków Zarządu.

Kol. Marek Hensler poinformował o trwających rozmowach z władzami ENE o członkostwie wspierającym. Z powodu trwającej przebudowy zarządów spółek decyzje w interesującej nas żywo sprawie zostaną podjęte w terminie późniejszym.

Wypełniając swoje zobowiązanie odnośnie pozyskania członków TEW kol. Tomasz Dudkiewicz i kol. Maciej Kaniecki przedstawili kandydata na członka zwyczajnego. Kandydat został jednogłośnie przyjęty do naszego grona.

Prezes poinformował, że na stronie internetowej TEW z jego inicjatywy powstała zakładka „Biblioteka", gdzie gromadzone są publikacje członków TEW (po uzyskaniu, oczywiście, zgody autorów na publikację). Docelowo koncepcja przewiduje możliwość dyskusji nad publikacjami i funkcję moderatora dyskusji, a także recenzje prac umieszczanych w bibliotece. Na razie do biblioteki trafiły materiały już dostępne w wersji elektronicznej, w tym sprawozdania roczne z działalności TEW. W dalszej kolejności w miarę postępu ich digitalizacji w bibliotece będą udostępniane publikacje wcześniejsze, zgromadzone obecnie w wersji papierowej.

Kol. Stachowicz poinformowała, że na bieżąco monitorowane są oferty z platformy Market Planer, jednak dotychczas nie udało pozyskać się stamtąd żadnych zleceń.

Prezes Janusz Steller poinformował, że w siedzibie firmy Antamion, zajmującej się wielkoskalowymi instalacjami hybrydowymi, odbyło się spotkanie z jej przedstawicielami. W spotkaniu ze strony

TEW udział wzięli – oprócz Prezesa – kol. Henryka Stachowicz i kol. Stanisław Lewandowski. Złożyliśmy propozycję współpracy, to jednak będzie wymagało współdziałania ze strony członków wspierających, którzy dysponuję elektrowniami zbiornikowymi.

Kol. Michał Krzyszkowski poinformował, że w dniu 20 maja 2021 wraz Markiem Henslerem i Ludgardą Iłowską wziął udział w spotkaniu z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, które odbyło się w ramach prac zespołu doradczego ds. Energetyki Wodnej przy Ministrze Infrastruktury. Dyskutowano sprawy związane z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych i wymaganiami stawianymi przez właściciela wody podmiotom eksploatującym lub zamierzającym eksploatować piętrzenia do celów energetycznych. Stanowisko Wód Polskich świadczy o woli przejęcia maksymalnej ilości piętrzeń przez ten podmiot, reprezentujący Skarb Państwa.

Kol. Lewandowski zaproponował, aby sprawę partycypacji w kosztach utrzymania stopni i dynamicznego sterowania rezerwą powodziowa połączyć np. podczas dyskusji na sesji na Hydroforum. Wyraził również zgodę na przedstawienie opracowania, którego jest współautorem o sposobie sterowania dynamiczną rezerwą powodziową podczas planowanego na czerwiec seminarium o zbiornikach zaporowych – w seminarium z ramienia TEW ma uczestniczyć kol. Krzyszkowski.

Uwagi wniesione w ramach konsultacji społecznych przez TEW do programu Fundusze Europejskie na Klimat, Infrastrukturę i Środowisko 2021 – 2027 przedstawił kol. Andrzej Tersa, delegowany przez Zarząd do kontaktów z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w tej sprawie. Do członków Zarządu rozesłano materiały z konferencji on-line otwierającej konsultacje.

Z inicjatywy kol. Lewandowskiego podjęto temat wykorzystania przykładu ratowania KSE po awarii w Bełchatowie do wykazania roli, jaką elektrownie wodne mogą odgrywać w regulacji i podnoszeniu systemu energetycznego. Spowodowało to dyskusję na temat argumentów za celowością budowy elektrowni szczytowo – pompowych, zwłaszcza że potencjalne lokalizacje już dawno zostały wskazane. Jak dotąd poza deklaracjami o „dostrzeganiu problemu przez odnośne czynniki" nie doczekaliśmy się żadnych działań. Wykazanie, że zaniechanie realizacji szerokiego programu budowy interwencyjnych elektrowni szczytowo – pompowych jest kosztowniejsze (gdy wziąć pod uwagę koszty usuwania awarii systemu energetycznego) niż ich budowa, i przekonanie decydentów do tej prawdy – powinno być jedną z priorytetowych inicjatyw podejmowanych przez TEW.

Zarząd podjął uchwałę o objęciu patronatem merytorycznym dwóch seminariów tematycznych organizowanych przez Sekcję Energetyki SEP i IASE we Wrocławiu (seminarium poświęcone produktom IASE Wrocław przeznaczonym dla hydroenergetyki).

Kol. Steller przedstawił stan przygotowań do konferencji HYDROFORUM. Wbrew obawom zgłoszenia referentów i uczestników napływają licznie, zapowiedziały też udział prominentne postaci z administracji centralnej, a także z zagranicy. Udało się również potwierdzić wycieczkę techniczną do ESP Żarnowiec. Kol. Bruzda zaproponował, aby w celu przyciągnięcia do konferencji środowiska naukowego podjąć działania zmierzające do wpisania HYDROFORUM na ministerialna listę WEB of Science. Uzyskanie takiego statusu podniosłoby prestiż konferencji.

Kol. Gronek z kolei podniósł temat nieobecności polskiej hydroenergetyki nie tylko na forum światowym, ale nawet na własnym podwórku europejskim. Polska nie istnieje jako kraj mający jakieś osiągnięcia w eksploatacji instalacji hydroenergetycznych – bo o budowie nowych elektrowni widnych w ogóle nie może być mowy. Jeśli już Polska pojawia się w publikacjach międzynarodowych, to w kontekście hałaśliwych protestów przeciwko jakiejkolwiek hydroenergetyce. Ten stan można by zmienić nawet nie mając przychylności władz.

Podniesiono też sprawę skuteczności działań dementujących nieprawdziwe opinie na temat hydroenergetyki. Przeważyła opinia, że polemika powinna być niezwłoczna i rzeczowa, nawet gdy dotyczy fake newsów.

Posiedzenie 3/XI – 14 września 2021

W posiedzeniu wzięło udział 12 członków Zarządu.

Skupiono się głównie na sprawach dotyczących organizacji XXX Zgromadzenia Krajowego i przygotowań do X PKH HYDROFORUM.

Z powodu dużej liczby zgłoszeń na konferencję obrady przeniesiono na Politechnikę Gdańską, która posiada salę odpowiedniej wielkości. Z tego też powodu zdecydowano się na zakwaterowanie zamiejscowych gości konferencji i zgromadzenia w hotelu dysponującym większą ilością miejsc.

Poruszono też najpilniejsze sprawy bieżące, które pojawiły się w ostatnim okresie, zwłaszcza dotyczące systemów wsparcia energetyki ze źródeł bezemisyjnych. TEW byłoby skłonne przygotować opracowanie dotyczące skutków odejścia od wsparcia taryfowego na rzecz systemu aukcyjnego, a także konsekwencji zwiększających się ciężarów fiskalnych i pozafiskalnych przerzucanych na energetykę wodną przez właściciela wód. Do tego potrzebna byłaby współpraca ze spółkami – właścicielami elektrowni wodnych, zarówno merytoryczna (dostarczenie danych odnośnie prowadzonej działalności), jak i finansowa (opłacenie przeprowadzenia badań). Niestety, spółki nie wykazują zainteresowania, zwłaszcza finansowaniem przedsięwzięcia. Rozważano również uzyskanie poparcia na szczeblu Ministerstwa Klimatu [MK], jednak MK wyklucza udzielenie takiego wsparcia, jakkolwiek dochodzą głosy, że rozważana jest aktualizacja wsparcia poprzez zmniejszenie obciążeń. Będzie to jednak trudne do uzyskania bez ich identyfikacji.

Podjęto decyzję, że kol. Steller zgłosi akces do udziału w spotkaniu ws. konsultacji barier rozwoju przemysłu o charakterze horyzontalnym i branżowym zabranych w Białej Księdze Rozwoju Przemysłu. Z przeprowadzonych dotychczas analiz wynika, że większość ze zdefiniowanych w Białej Księdze wyzwań dotyczy też energetyki wodnej, toteż nasz udział w konsultacjach dokumentu może mieć pozytywny wpływ na kształtowanie koncepcji interwencji i działań w nowej Polityce Przemysłowej Państwa.

Kol. Gronek podjął temat budowy stopnia Siarzewo i perspektyw realizacji Kaskady Dolnej Wisły w kontekście unieważnienia wydanej dwa lata temu decyzji środowiskowej dla Siarzewa. Postawił diagnozę, że praprzyczyna wszelkich kłopotów z ekologami było ochocze objęcie obszarami Natura 2000 większości niezabudowanych terenów w Polsce, co skutecznie hamuje jakiekolwiek inwestycje na tych terenach, albowiem środowiska ekologiczne traktują obszary „naturowe" nieomal jak rezerwaty ścisłe, podczas gdy na terenach tych powinny być prowadzone działania ochronne w stosunku do skończonej grupy gatunków czy siedlisk. Mści się niegdysiejszy brak myślenia strategicznego i długofalowego, a także chęć bycia prymusem wśród ekologów – cierpi na tym rozwój gospodarczy kraju.

Posiedzenie 4/XI – Gdańsk, 12 października 2021

Posiedzenie odbyło się w trybie stacjonarnym. W posiedzeniu wzięło udział ..... członków Zarządu.

Poświęcone zostało głównie organizacji Zgromadzenia Krajowego i PKH HYDROFORUM.

V. Zakończenie

Przedstawiając niniejsze sprawozdanie Zarząd Towarzystwa zwraca się do uczestników XXX Zgromadzenia Krajowego z prośbą o akceptację. Liczymy na potwierdzenie zasadności działań podejmowanych przez zarząd w ciągu roku sprawozdawczego oraz wskazanie stanowiska i inicjatyw, jakich członkowie TEW oczekują od Zarządu w sprawach kluczowych dla energetyki wodnej oraz w codziennej działalności.

1. Janusz Steller	Prezes	.....
2. Mariusz Gajda	Wiceprezes	.....
3. Marek Hensler	Wiceprezes	.....
4. Sławomir Terkiewicz	Wiceprezes	.....
5. Henryka Stachowicz	Wiceprezes	.....
6. Tomasz Dudkiewicz	Skarbnik	.....
7. Katarzyna Trojanowska	Sekretarz	.....
8. Tomasz Bruzda	Członek Zarządu	.....
9. Dariusz Gronek	Członek Zarządu	.....
10. Janusz Herder	Członek Zarządu	.....
11. Maciej Kaniecki	Członek Zarządu	.....
12. Michał Krzyszkowski	Członek Zarządu	.....
13. Stanisław Lewandowski	Członek Zarządu	.....
14. Andrzej Smoliński	Członek Zarządu	.....
15. Tadeusz Sobolewski	Członek Zarządu	.....

Gdańsk, 12 października 2021 r.